UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordininariae in exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria iurisdictione

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S. Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, & singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio Septima. Exemptio realis suffragatur etiam colonis & affictuariis. Præscriptio adversus Ecclesiam in exactione decimarum quanti temporis esse debeat. R.P.D. Carllo. Rossanen. Decimarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-61921

Visual Library

concordant. & facit ad hoc c. licet. extra de decim. & ita determinat gloſ. in clement. religioſi ver. excolendas eod tit.

DECISIO SEPTIMA.

Exemptio realis ſuffragatur etiam colonis & affictuariis. Præſcriptio adverſus Eccleſiam in exactione decimarum quanti temporis eſſe debeat.

R. P. D. CARLLO.

Eſt inter recent. deciſ. 59. par. 9.

Roſſanen. Decimarum.

Veneris 24. Maii 1642.

SUMMARIUM.

1 *Exemptionis privilegium à ſolutione decimarum, ubi eſt reale, eximit etiam colonos & conductores.*

2 *Privilegium publicatum præſumitur uſu receptum.*

3 *Immemorabilis excluditur eo ipſo, quod conſtat de initio.*

4 *Solutio decimarum facta per colonos & affictuarios non præjudicat habenti exemptionem.*

5 *Decimas ne ſolvant affictuarii bonorum exemptorum, intereſt Domini.*

6 *Præſcriptio adverſus privilegium exemptionis à ſolutione decimarum quanti, temporis eſſe debeat. & num. 7.*

8 *Tempus motæ litis ſubduci debet in teſtibus ſuper quadragenaria deponentibus.*

9 *Remiſſoria denegatur, ſi teſtes examinandi deberent eſſe antiquiſſimæ ætatis.*

10 *Deſertio litis imputari debet ei, qui litem non movit.*

11 *Ad deſertionis effectum non ſufficit ſola taciturnitas, niſi ſimul conſtet de non jure partis.*

Poſtquam reſolutum fuit conſtare de exemptione ad favorem D. Abbatis S. Mariæ de Patiro vigore privilegii Papæ Innocentii III. idemque privilegium eſſe reale, & continere etiam exemptionem à ſolutione decimarum; Revererendiſſ. D. Archiepiſcopus Roſſanen. inſtetit pro remiſſoria, quâ probare intendebat, ſe eſſe in quaſi poſſeſſione exigendi decimam

caſei & recottæ, ac vigeſimam agnorum & hædorum naſcentium ex ovibus &
pris ſpectantibus tam ad diœceſanos, quàm non diœceſanos, paſcentibus intra
mites ſuæ Diœceſis, nec non decimam & vigeſimam omnium ovium & caprarum
paſcentium intra fines dictæ diœceſis, etiam in bonis dictæ Abbatiæ S. Mariæ
Patiro, prout in eadem quaſi poſſeſſione decimandi & vigeſimandi articulabatur
fuiſſe ab immemorabili tempore Archiepiſcopos anteceſſores, quare ſuper hoc dic-
to particulari dubio, Domini remiſſoriam non eſſe dandam reſponderunt ex du-
plici fundamento.

Primò, quia poſito, quod dictum privilegium ſit reale, ut jam fuit de-
1 ciſum in prioribus deciſionibus, quæ de more ſupponuntur in hac diſputatione,
ſequitur dicendum, quod ipſa bona ſint exempta, adeò ut ſicut Abbas de eis non
tenetur ſolvere decimas, ita neque coloni neque arrendatarii, ſive alii conducto-
res herbarum pro animalibus ibi paſcentibus ſolvere decimas Domino Archiepiſco-
po teneantur. *Iuxta gloſ. in clem. 1. ver. excolendas verſ. ſed nunquid. Et ibi Imola num.*
14. Vital. num. 13. de decim. Abb. in cap. ex parte num. 4. eod. tit. Cyriac. controverſ. 141.
num. 24. Menoch. conſ. 286. num. 8. Rota deciſ. 4. de privileg. in antiq. & deciſ. 13. num.
6. par. 2. diverſ. Et conſequenter articulata immemorabilis exigendi decimas caſei
& recottæ ab animalibus exterorum depaſcentibus in territorio Abbatiali poſito in-
tra *Diœceſin* Roſſanen. detegitur irrelevans, cum ex ipſo privilegio contraria ob-
ſervantia probetur de tempore ejuſdem privilegii conceſſionis, quippè quod præſu-
2 mitur uſu receptum, eo ipſo quod fuit publicatum. *Rota deciſ. 197. num. 3. part. 1.*
recent. & fuiſſe obſervatum apparet ex deductis in tribus præcedentibus deciſioni-
bus, & ſic dum allegata conſuetudo decimandi non potuit introduci, niſi poſt di-
3 ctum privilegium, hinc reſultat initium, quod immemorabilem excludit. *Covarr.*
in reg. poſſeſſor. par. 2. §. 3. ante num. 8. Molina de primogen. lib. 2. cap. 6. num. 64. Oſaſc.
deciſ. 101. num. 31. & fuit dictum in Majoricen. indultorum. 11. Aprilis 1639. *coram Rev.*
D. meo Merlino Decano.

Præterea in præjudicium *D.* Abbatis non relevaret conſuetudo, quod ar-
rendatarii vel affictuarii, ſive alii exteri animalia conducentes ad paſculandum in
4 territorio Abbatiæ ſolverint decimam *D.* Archiepiſcopo, quia non potuerunt præ-
judicare eidem Abbatiæ, de cujus intereſſe agitur *ad l. fin. C. de acquir. poſſ. Gratian.*
diſcept. forenſ. cap. 5. 9. num. 74. Gigas de penſion. quæſt. 148. num. 4. Rota deciſ. 382. num.
5 *3. verſ. non obſtat. par. 4. diverſ.* ipſius enim Abbatialis Eccleſiæ intereſt hanc decimam
Archiepiſcopo non ſolvi, quia eò facilius & utilius poterunt territoria ac paſcua lo-
cari, *ex adnotatis per Macer. var. reſol. lib. 1, reſol. 3. num. 32. & 33. & per Cyriac. contro-*
verſ. forenſ. cap. 22. num. 8.

Secundò, quia materia articulata redditur improbabilis, nam eſto quod a-
liqua præſcriptio adverſus dictum privilegium potuiſſet induci, ea tamen deberet
eſſe qua-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

eſſe quadragenaria, cum verſemur in privilegio conceſſo Eccleſiæ, juxta text.in cap. 6
accedentibus.& ibi gloſ.& DD.de priv.gloſ.in cap.cum acceſſiſſent.ver.melius videtur,cum
ibi notatis perſcribentes,de conſtitut.Gall.lib.2.obſerv.60.num.12.verſ ſecundo caſu.Gabr
conſ.162.numer.8. Rota deciſ.704.num.8.& 11.coram Buratto. Quidquid ſit circum- 7
ſcripto privilegio, in quibus terminis loquuntur allegati per Monet de decimis cap.5.
queſt.4.numer.102.in contrarium adducti. Cum autem ad probandam quadrage-
nariam requirerentur teſtes 128. annorum, ſubducendo tempus motæ litis de anno 8
1569.ultra annos puberratis teſtium, ut fieri debet. Cap.licet de teſtib.Seraphin.deciſ.
76.num.2.& deciſ.1460 pariter ſub num 2. Buratt.deciſ.178.num.8.& ibi Addent.nu-
mer.19. inveriſimile ac impoſſibile eſt, quod ſecundum naturam teſtes hujuſce-
modi ætatis temporibus iſtis reperiri poſſint, ut fuit dictum in Hiſpalen. decima- 9
rum de Ayamonte 27.Junii 1639.coram bon. mem. Pirovano. Ob quam inveriſimili-
tudinem ſeu impoſſibilitatem Rota aliàs denegavit remiſſoriam, etiam in caſu, quo
teſtes debebant eſſe ætatis annorum 88.ut in deciſ.266. num.17 par.6.rec. & de teſti-
bus 100.annorum extat deciſ.235.num.12.in fine conſeq.par.5.recent. adeò quod etiam-
ſi ſufficeret conſuetudo decennalis, adhuc teſtes deberent eſſe ætatis annorum 93.
& conſequenter inveriſimilis ac impoſſibilis redderetur ejus probatio ex mox alle-
gatis.

Nec obſtat, quod lis per taciturnitatem fuerit deſerta, quia ultra quod pro 10
parte Abbatis talis taciturnitas negatur, nec illa ei debet imputari, ſed potius Ar-
chiepiſcopo, qui litem movit, ut in commiſſione per eum præſentata 14. Maii
1569.coram bon. mem. Verallo. Summ. num.3. & poſtea eam non proſecutus fuit.
Achill.deciſ.7.num.3.verſ.item quia ipſe litem non moverat.ut lite pend. ceſſat omnis hæ-
ſitatio ex eo, quod ex deciſionibus præcedentibus in cauſa factis conſtat de bono 11
jure Abbatis, & ſic deficit alterum requiſitum, quod una cum longa taciturnitate
concurrere debet ad effectum deſertionis, ut benè explicat Achill.in d.deciſ.7.num.
7.cum ſeqq.ut lite pend.& facit Creſcent.deciſ.17.de probat.& fuit dictum in Tullen.pa-
rochialis 26.Januarii 1615.coram bon.mem.Cardin.Fabritio Veroſpio.

Et ita deciſum utraque parte auditâ &c.

* * * *
* * *